

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี
Administration in Accordance with Good Governance of Na Yung Subdistrict
Municipality Na Yung District, Udon Thani Province

ปาริชาติ พิพิพิธภณธ์

Parichart Phiphitthaphan

โกศล สอดส่อง

Koson Sodsong

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต

Master of Public Administration Program,

Faculty of Political Science, Pitchayabundit College

E-mail: nongmay502@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 3 มิถุนายน 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 27 มิถุนายน 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 27 มิถุนายน 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาเยื้อง โดยคำนวณจากใช้สูตรของ Taro Yamane ได้จำนวน 353 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบไปด้วยเนื้อหา 3 ส่วน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T-test และ F-test สำหรับการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.80) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.72) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวมพบว่า เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาเยื้องอำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ควรมีมาตรการ

ในการส่งเสริมจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น การอบรมด้านจริยธรรม การให้รางวัลแก่ผู้ประพฤติดี และลงโทษผู้ที่กระทำการทุจริต

คำสำคัญ : การบริหารงาน, หลักธรรมาภิบาล, เทศบาลตำบล

ABSTRACT

The main objective of this research was to study the administration according to the principles of good governance of Na Yung Subdistrict Municipality, Na Yung District, Udon Thani Province. The sample group was people living in Na Yung Municipality. Calculated from 353 Taro Yamane formulas. The research tool was a questionnaire consisting of 3-part content and statistics used for data analysis. The descriptive statistics were number, percentage, mean and standard deviation for general study of the sample. The inferential statistics were T-test and F-test for comparing the administration according to the principles of good governance of Na Yung Municipality, Na Yung District, Udon Thani Province. Classified by personal factors.

The results of findings were as follows : Administration according to the good governance principles of Na Yung Subdistrict Municipality, Na Yung District, Udon Thani Province Overall, it was at a high level ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.48) and when considering each aspect, it was found that the side with the highest mean was cost-effectiveness ($\bar{X} = 3.90$, S.D.= 0.69), followed by responsibility. ($\bar{X} = 3.87$, S.D.= 0.80) and the side with the lowest mean was the participation principle ($\bar{X} = 3.73$, S.D.= 0.72). Udon Thani Province By personal factors Overall, it was found that sex, education level And careers are no different The proposal of guidelines for administrative development according to the principles of good governance of Na Yung Sub-district Municipality, Na Yung District Udon Thani province should have measures to promote ethics for staff workers, such as ethics training. Rewarding those who do good and punishing those who cheat.

Keywords: Administration, principles of good governance, district municipality

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นในสังคมไทยช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเชื่อว่าสาเหตุสำคัญมาจากความบกพร่อง อ่อนแอ หย่อนประสิทธิภาพของกลไก ด้านการบริหาร จัดการทั้งภาครัฐและเอกชน จึงต้องวางรากฐานในการบริหารราชการ แนวใหม่ไปพร้อมกับการพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารจัดการของภาคเอกชน และยังมีการกล่าวถึง คำว่า Good Governance ในความหมายแบบ เดียวกันด้วย

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กำหนดให้มีการปรับปรุงระบบบริหารราชการ เพื่อให้ สามารถปฏิบัติงานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยกำหนดให้การบริหารราชการแนวทางใหม่ต้องมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถประเมินการปฏิบัติงานในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน มีการอบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติราชการ จึงเป็นที่มาของการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารและการปฏิบัติราชการของส่วนราชการต่างๆ ซึ่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ยังได้กำหนดในมาตรา 52 ระบุว่า ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหลักเกณฑ์การบริการกิจการบ้านเมือง ที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชนที่สอดคล้องกับบทบัญญัติ ในหมวด 5 และหมวด 7 และให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยดูแลและให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการจัดทำหลักเกณฑ์การบริการกิจการบ้านเมืองที่ดี เนื่องจากกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นได้ให้อำนาจอิสระในการบริการงานแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ จึงไม่สามารถนำพระราชกฤษฎีกานี้ไปบังคับใช้ได้ทันที ดังนั้น พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 จึงกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแลองค์กรเหล่านั้น ตามกฎหมายมีหน้าที่กำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ต่อมา พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2562 กำหนดให้ส่วนราชการปรับปรุงการจัดทำ แผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนและการติดต่อประสานงานระหว่าง ส่วนราชการด้วยกันต้องกระทำโดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลกลางเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด และเป็นหน่วยดำเนินการซึ่งทำหน้าที่แทนรัฐในการจัดบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภารกิจต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบแก่ประชาชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนเป็นประการสำคัญ กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้นำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติและปรับปรุงภารกิจในความรับผิดชอบต่อไป

การสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาล ให้เกิดขึ้นในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ก็คือบริหารกิจการสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนผู้รับบริการ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะยังคงให้มีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ ดีเป็นหลักปฏิบัติ ซึ่งส่งผลต่อ การสร้างภาพลักษณ์อันดีงามขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง จนทำให้ประชาชนมีความยอมรับนับถือ และสามารถเชื่อมั่นได้ว่า ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาทำหน้าที่บริหารท้องถิ่น มีความตั้งใจเข้ามา บริหารงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่เข้ามาเพื่อตักตวงผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง

การสร้างธรรมาภิบาล คือ การสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาล เช่น หลักความโปร่งใสและหลักการมีส่วนร่วม เป็นต้น นอกจากนั้นองค์ประกอบอีก อย่างหนึ่งที่สำคัญ คือ ระบบการควบคุมภายในที่ดี มีการวางระบบไว้อย่างประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องพิจารณาดำเนินการเสริมสร้างระบบที่ดี สร้างสภาพแวดล้อม ภายในที่ดีและพัฒนาบุคลากรให้มี คุณธรรม จริยธรรมอย่างแท้จริง เสริมสร้างและพัฒนาทักษะ อย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานให้แก่พนักงาน เช่น การสนับสนุนในการฝึกอบรมให้มีความรู้ความ เข้าใจและความชำนาญในงานที่จะต้อง ปฏิบัติอย่างถูกต้อง การกำหนดวัตถุประสงค์ของการควบคุม ภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรใช้ แบบผสมผสาน คือ เน้นทั้งการบริหารที่มีความ โปร่งใส การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ ประชาชนผู้รับบริการมากที่สุด

ดังนั้น หลักธรรมาภิบาลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงมีความสำคัญต่อระบบราชการเพราะ เป็นการการพัฒนาธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดิน ให้สามารถขับเคลื่อน นโยบายต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วยหลักการพื้นฐาน 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความ มีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้า ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลนาโยง จังหวัดอุดรธานี สามารถแก้ไขปัญหาและนำไปพัฒนาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยงอำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มี เป็นการศึกษานโยบายการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง จังหวัดอุดรธานี โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลัก ความคุ้มค่า

2. ขอบเขตตัวแปร

จากแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดตัวแปรที่ถือเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับธรรมาภิบาล จึงพอสรุปกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย 1) เพศ 2) ระดับการศึกษา 3) อาชีพ

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ หลักธรรมาภิบาล โดยใช้กรอบแนวคิดในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประเด็น ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความผิตชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

3. ขอบเขตพื้นที่ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่การศึกษาวิจัยเฉพาะ ในเขตเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี

4. ขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรผู้ที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลนาโยง เฉพาะหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 2,980 ครัวเรือน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง คำนวณจากสูตรของทาโร่ ยามาโน้ (Yamane Taro, 1970: 886) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 353 คน

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านระยะเวลาของการวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2563 ถึง เดือน เมษายน 2564

4. ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี

2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของการใช้หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี

3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี และนำผลสังเคราะห์ดังกล่าวเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1. ประชากร

ประชากรทั้งหมดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 2,980 (0.05)คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี จำนวนตัวอย่าง อ้างอิงจากสูตรของการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เท่ากับร้อยละ 95 ซึ่งหมายความว่า ยอมให้มีความคลาดเคลื่อนจากกลุ่มตัวอย่าง (Sampling Error)

6. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสร้างขึ้นมาจากการศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล

ตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามประเด็นที่ตรงกับความเป็นจริงและความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี จำนวนทั้งหมด 6 ด้านได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง จังหวัดอุดรธานี เป็นแบบคำถามปลายเปิด

7. การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย เพื่อรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีวิธีการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยกำหนดนิยามและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ท่านตรวจสอบ (Content Validity) ดังนี้

1) นายบัญชา ตะวงษา	ตำแหน่ง	นายกเทศมนตรีตำบลนาโยง
2) นางพุลศิริ โคตรชมภู	ตำแหน่ง	ปลัดเทศบาลตำบลนาโยง
3) นางสาวพัชรีย์ ใจเบา	ตำแหน่ง	หัวหน้าสำนักปลัด

จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่า Reliability ของแบบสอบถามโดยใช้ค่า Cronbachsalpha =0.975 ได้ค่า Reliability ของแบบสอบถามมีค่าเชื่อถือสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงไป

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยมีวิธีการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยให้หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 353 คน

2. บันทึกข้อมูลเอกสารและข้อมูลแบบสอบถามเพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 353 ชุด โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชุมชน โดยที่แบบสอบถามได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 353 ชุด จึงคิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

9. การวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยเชิงสังคมศาสตร์โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และ อาชีพ
2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี โดยการหาค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. วิเคราะห์สมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และ อาชีพ

10. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปใช้สถิติค่าความถี่ร้อยละ (percentage) เพื่อบรรยายค่าตัวแปรตามลักษณะข้อมูล
2. การวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี โดยใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การทดสอบสมมติฐานใช้ค่าสถิติ (t-test) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศและการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี เชฟเฟ (Scheffe's method) โดยมีสมมติฐาน ดังนี้
- 1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี อยู่ในระดับมาก
- 2) ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน
- 3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน
- 4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน

เกณฑ์การแปลผล

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายการใช้หลักธรรมาภิบาลจากสูตรการหาอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้นที่ต้องการ}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80 \text{ (ความกว้างของอันตรภาคชั้น)}
 \end{aligned}$$

เกณฑ์ค่าเฉลี่ยในการแปลความ

4.21-5.00 หมายถึง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในระดับมากที่สุด

3.41-4.20 หมายถึง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในระดับมาก

2.61-3.40 หมายถึง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในระดับปานกลาง

1.81-2.60 หมายถึง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในระดับน้อย

1.00-1.80 หมายถึง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในระดับน้อยที่สุด

11. ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปออกเป็น 4 ส่วน ได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 53.26 และเป็นเพศหญิง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 46.74 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/มัธยมศึกษา/เทียบเท่า จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 49.58 และน้อยที่สุดคือสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.12 ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 34.56 รองลงมารับจ้างทั่วไป จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 25.21 และน้อยที่สุดคือ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.78

ตารางที่ 1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.75	0.78	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.80	0.78	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.77	0.74	มาก
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.73	0.72	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.87	0.80	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.90	0.69	มาก
รวม	3.79	0.48	มาก

2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.80) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.72) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6. เทศบาลพัฒนาบุคลากรทั้งพนักงานและสมาชิกสภาเทศบาลให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.95) รองลงมา คือ ข้อ 5. เทศบาลใช้อำนาจในการบังคับใช้ข้อบังคับเทศบาล รวมทั้งกฎหมายระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาค ไม่มีการเลือกปฏิบัติกับบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใดเป็นกรณีพิเศษเพื่อความเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.92) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1. เทศบาลออกข้อบังคับเทศบาลเป็นไปตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 1.11)

2.2 ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.78) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7. ข้าราชการ พนักงานของเทศบาลปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคถูกต้อง ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.95) รองลงมา คือ ข้อ 8. สมาชิกสภาเทศบาลตระหนักในหน้าที่ของตน มุ่งรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม มาประชุมอย่างสม่ำเสมอ และพิจารณาเรื่องต่างๆ ในสภาอย่างมีเหตุผลตรงไปตรงมา ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.92) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 9. ผู้บริหารเทศบาลมีคุณธรรมในการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา อนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณโดยยึดหลักความถูกต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด และจัดสรรงบประมาณให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกชุมชน ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.91)

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.74) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 14. เทศบาลประชาสัมพันธ์ข้อบังคับเทศบาล กฎหมาย ระเบียบคำสั่งของเทศบาลรวมทั้งข่าวสารราชการที่ประชาชนควรรู้และต้องปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.44) รองลงมา คือ ข้อ 18. เทศบาลเปิดเผยข้อมูลด้านการเงิน - การคลัง เป็นระยะว่ามีรายรับรายจ่ายเท่าใด ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.97) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 13. เทศบาลปิดประกาศข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้ประชาชนทราบ ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.89)

2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.72) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 21. เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อแผนพัฒนา โดยร่วมเสนอปัญหาความต้องการและร่วมเสนอโครงการ / กิจกรรมเพื่อการพัฒนาในรูปแบบกระบวนการประชาคม ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.95) รองลงมาคือ ข้อ 20. เทศบาลสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่ม หรือองค์กรชุมชน หรือสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.91) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 24. เทศบาลจัดเวทีประชาคมเพื่อแลกเปลี่ยนและเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและซักถาม ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.99)

2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.80) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 30. เทศบาลนำเอาโครงการ / กิจกรรม ที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาไปจัดทำข้อบังคับงบประมาณเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามที่สัญญาไว้กับประชาชน หากทำไม่ได้ก็แจ้งให้ประชาชนทราบ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.96) รองลงมา คือ ข้อ 29. เทศบาลมีความจริงใจในการนำโครงการ/กิจกรรมที่เสนอโดยประชาชน/ประชาคมนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมโดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.96) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 28. เทศบาลเอาใจใส่ต่อปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร้องทุกข์และแจ้งความเดือดร้อนและมีผู้รับเรื่องราวร้องทุกข์ประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.99)

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.69) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 35. เทศบาลจัดทำทะเบียนคุณครุภัณฑ์ต่างๆ อย่างชัดเจน เป็นปัจจุบันและควบคุมการใช้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.87) รองลงมา คือ ข้อ 32. เทศบาลต่อรองราคากับผู้รับจ้างในการจัดซื้อ-จัดจ้าง ให้ได้ราคาที่ต่ำกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ เพื่อให้มีงบประมาณเหลือไปดำเนินการในโครงการอื่นเพิ่มขึ้น และทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์มากขึ้น ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.86) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 33. เทศบาลมีการรณรงค์ให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนในพื้นที่ให้มีความประหยัดในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมีกิจกรรมบำรุงรักษาสภาพธรรมชาติให้ใช้ได้นาน ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.92)

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวม พบว่า เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยงอำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่

1) ควรมีมาตรการ ในการส่งเสริมจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น การอบรมด้านจริยธรรม การให้รางวัลแก่ผู้ประพฤติดีและลงโทษผู้ที่กระทำการทุจริต เป็นต้น

2) ควรมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ อีกทั้งกระตุ้นประชาชนให้ทราบถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ของประชาชนที่มีต่อเทศบาล เพื่อให้ประชาชนทราบว่าตนเองต้องมีส่วนเกี่ยวข้อง มีบทบาทหน้าที่ ต่อการทำงานของเทศบาลอย่างไร อันจะส่งผลให้การใช้หลักธรรมาภิบาล สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนได้

3) ในการจัดซื้อ จัดจ้างในแต่ละครั้งของทางเทศบาล ถ้าประชาชนท่านใดมีความสงสัยก็สามารถสอบถามและร่วมตรวจสอบรายละเอียดในแต่ละอย่างได้

4) เทศบาลควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน และควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้กับประชาชนได้เข้าถึงง่ายที่สุด

5) ควรเน้นย้ำเรื่องความปลอดภัยทางสังคมและทรัพย์สินให้มากขึ้นโดยเฉพาะด้านยาเสพติด ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญและร่วมมือทำห้องที่ให้เกิดประสิทธิผลโดยชุมชนกับเทศบาลร่วมกัน เกิดการมีส่วนร่วมทั้งด้าน

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงสร้างทางสังคมให้เข้มแข็ง เกิดความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณทั้งบริบท การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งและโครงสร้างพื้นฐานที่ตรงกับความต้องการของชุมชน

6) ควรมีวิธีการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้มีความคุ้มค่า และเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ใช้งานง่ายและรวดเร็ว

12. อภิปรายผลการวิจัย

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.80) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.72) อาจเป็นเพราะเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี ความสามารถในการบริหารงานยึดหลักธรรมาภิบาลได้ครบถ้วนทุกด้าน ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบมองเห็นผลลัพธ์การพัฒนายอย่างเป็นรูปธรรม ผลงานการบริหารมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีผลงานเป็นตัวชี้วัดที่ดี ย่อมส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นและประชาชนทำให้ชุมชนอยู่ดีมีสุขและเป็นที่ยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Fukflang, 2014) ได้ศึกษาเรื่องความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรมหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wongsriwong, 2015) ได้วิจัยเรื่องการนำ หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับต่อประชาชนด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ การบริหารงานมีความชัดเจนปฏิบัติตามกฎหมาย มีระเบียบและข้อบังคับของทางราชการที่เชื่อถือได้อย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Meungpratup Phra, 2011) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 6 ด้าน อันดับที่ 1 คือ หลักนิติธรรม รองลงมา หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ด้านหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะบุคลากร มีความสุภาพอ่อนโยนและมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการกับประชาชนและปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักคุณธรรมมีภาวะความเป็นผู้นำ ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Fukflang, 2014) ศึกษาเรื่องความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะเทศบาลตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี มีค่าประกาศให้บุคลากรในเทศบาลรับทราบเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับสวัสดิการต่างๆ และระดับการบริหารงานภายในไปอย่างเปิดเผยต่อสาธารณชน ตรวจสอบได้มีการประชาสัมพันธ์/ปิดประกาศให้

ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่มีความถูกต้องชัดเจนตรงประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Chokchutchawankul, 2013) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาเขตอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ด้านหลักความโปร่งใส รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านหลักความรับผิดชอบและอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า

ด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการบริหารโครงการ ทุกโครงการมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับทราบ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การแข่งขันกีฬา การรณรงค์ ดำ หักผู้สูงอายุ งานประเพณีต่างๆ อีกทั้งเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ารับฟังการประชุมสภาเพื่อกำหนดนโยบาย ออกระเบียบ ข้อบังคับ และประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน/หมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wongsawad, 2016) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลทับผึ้ง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า รวมอยู่ในระดับมาก อันดับที่หนึ่ง คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ได้แก่ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมา คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ารับฟังการประชุมสภาเพื่อกำหนดนโยบาย ออกระเบียบ ข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน/หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาชุมชน/หมู่บ้าน และอันดับสุดท้าย คือ องค์การบริหารส่วน ตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน

ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหาร มีปฏิบัติตามข้อกำหนดและนโยบายที่ได้ประกาศต่อประชาชนในชุมชนอย่าง ครบถ้วน อีกทั้งบุคลากรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงานและผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Srivaranon, 2015) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจอมทองตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่า ด้านนิติธรรม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านคุณธรรม และด้านความโปร่งใส

ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะในพื้นที่รับผิดชอบ มีการรณรงค์ให้ประชาชนประหยัดทรัพยากรธรรมชาติและยึดแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน/หมู่บ้านและการบริหารที่มีประสิทธิภาพ คำนึงถึงการหมุนเวียนสิ่งแวดล้อมของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Singsai, 2013) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลไทยชนะศึก อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความโปร่งใส

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวมพบว่า เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภมร วงษ์ศรีจันทร์ (2559) วิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล อำเภอดงหลวง จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล อำเภอดงหลวง จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนทุกอาชีพเมื่อมาใช้บริการ อาจไม่ค่อยได้รับการบริการที่มีความสะดวกสบาย และรวดเร็วจากเจ้าหน้าที่ มาใช้บริการในแต่ละครั้งอาจต้องรอคอยนาน ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล อำเภอดงหลวง จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

13. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

1.1 เทศบาลมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานและมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้กับประชาชนได้เข้าถึงง่ายที่สุด

1.2 เปิดโอกาสให้ประชาชนในตำบลเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และการใช้งบประมาณของเทศบาล

1.3 มีการจัดเวทีสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

1.4 มีการให้ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทแก่ประชาชน สื่อมวลชนและสาธารณชนให้สามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินงานได้อย่างเต็มที่และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยการออกประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ ทั้งในด้านพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนและวารสารเผยแพร่

1.5 เน้นหลักการบริหารโดยให้ประชาชนส่วนใหญ่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา และกำหนดยุทธศาสตร์ ในการพัฒนาหมู่บ้านการสร้างหลักประกันในความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน

1.6 จัดให้มีระบบเอกสารที่เป็นระเบียบ สะดวกต่อการใช้งานและตรวจสอบจากประชาชน โดยการจัดให้มีข้อมูลรายละเอียดต่างๆ อยู่ในห้องสมุดประจำหมู่บ้าน เพื่อความสะดวกของประชาชนและจัดให้มีที่ร้องเรียนร้องทุกข์ประจำหมู่บ้าน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานีกับเทศบาลอื่นๆ

บรรณานุกรม

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (2546, ตุลาคม 9).

ราชกิจจานุเบกษา, 120 (100 ก): 4

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2559). **คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.).

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2534). **พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

Cochran, W. G. (1977). **Sampling Techniques**. New Delhi: Wiley Eastern.

Conbach, L. Joseph. (1984). **Essential of Psychology and Education**. New York: Mc-Graw Hill.

Fukflang, S. (2014). **Staff understands on management according good governance at Thahong Sub-district Administrative Organization, Sawankhalok District, Sukhothai Province**. Thesis of Master of Education. Thongsook College. (in Thai).

Maslow, Abraham H. (1970). **Motivation and Personality**. 2nd ed., New York: Harper and Row.

Meungpratup Phra. (2011). **The administration of sub-district organization according to good governance Bangkrauy District Nonthaburi**. Graduate School Master of Arts Thesis. Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (in Thai).

McClelland, David C. (1973). **Testing for Competence rather than Intelligence**. American Psychologist. Retrieved December 11, 2005, from www.ei.haygroup.com.

Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3rd Ed. New York: Harper and Row Publications.

Wongsriwong, P. (2015). **Adaptation of good governance into management at LanKrabue Sub-district Administrative Organization LanKrabue District Kamphaeng Phet**. Thesis of Master of Public Administration. Thongsook College. (in Thai).

Wongsawad, T. (2016). **The administration according to good governance at ThapPhueng Sub-district Administrative Organization, Si Samrong District, Sukhothai Province**. Academic Service Research Literature within the Project of Memorandum of Understanding “Sub-district Administrative Organization with Moral and Good Governance for Servicing”. Bangkok: Thongsook College. (in Thai).